

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצים: רן סמורודינסקי, איילת קוגוס

בחינה במבוא לכלכלה (094591)

תאריך הבחינה: 3.3.2016

מועד ב' - סמסטר חורף תשע"ו

טור 1

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה: 5 נקודות. יש 20 שאלות. סה"כ 100 נקודות.
- שאלות 1-12 (מיקרו); שאלות 13-20 (מאקרו).
- סמנ/י את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה – מודל קיינס, הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות. שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

ב ה צ ל ח ה !!!

שאלה 1

נתונה פונקציית ייצור: $TP \equiv Q(L) = \sqrt{L}$ (L – מספר העובדים, TP – סך התפוקה).

הענף פועל בתנאי תחרות משוכללת.

הניחו שמחיר המוצר בשוק הוא 100 ₪. נניח שהשכר (לעובד) במשק הוא 10 ₪.

מהו הערך (value) הכספי של התפוקה השולית?

א. 10

ב. 20

ג. 30

ד. 100

ה. אינסוף (פונקציית הייצור לא מקיימת תפוקה שולית פוחתת)

שאלה 2

X ו-Y הם מוצרים משלימים. בעקבות פתיחת ענף Y לייצוא השתנה מחיר השוק למוצר Y.

X ענף מקומי בלבד. (הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל וביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין).

כתוצאה מכך מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

א. בעקבות עליית מחיר Y פדיון היצרנים בענף X ירד.

ב. מחיר Y עלה אך אין לדעת מה יקרה לפדיון היצרנים ללא גמישות הביקוש ל-X.

ג. בעקבות ירידת מחיר Y פדיון היצרנים בענף X ירד.

ד. מחיר Y נותר ללא שינוי ולכן אין השפעה גם בענף X.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

למונופול פונקציית העלויות הבאה: $MC = 20$. בפני המונופול פונקציות הביקוש של שני שווקים:

שוק א': $P_1(Q_1) = 30 - Q_1$; שוק ב': $P_2(Q_2) = 40 - 2Q_2$.

המונופול הוא מונופול מפלה היכול למכור את סחורתו במחירים שונים בשווקים אלה.

כיצד תתחלק תוצרתו של המונופול בין השווקים בשווי משקל, ומהם המחירים בהתאמה?

א. שוק א': $(Q_1 = 5, P_1 = 25)$ שוק ב': $(Q_2 = 5, P_2 = 30)$

ב. שוק א': $(Q_1 = 10, P_1 = 20)$ שוק ב': $(Q_2 = 10, P_2 = 20)$

ג. שוק א': $(Q_1 = 20, P_1 = 10)$ שוק ב': $(Q_2 = 5, P_2 = 30)$

ד. שוק א': $(Q_1 = 5, P_1 = 20)$ שוק ב': $(Q_2 = 20, P_2 = 0)$

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

נתון X מוצר נחות.

מי מהבאים נכון לגבי סוג הביקוש למוצר X ?

- א. אם השפעת התחלופה שווה להשפעת ההכנסה הביקוש קשיח לחלוטין.
- ב. אם השפעת התחלופה שווה להשפעת ההכנסה מדובר במוצר גיפן (Giffen).
- ג. אם השפעת התחלופה גדולה ממש מהשפעת ההכנסה הביקוש גמיש לחלוטין.
- ד. אם השפעת התחלופה קטנה ממש מהשפעת ההכנסה הביקוש גמיש יחידתי.
- ה. אף אחת מהתשובות הנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

נתונה עקומת הביקוש הבאה: $P = 260 - Q$.

נתון שמחיר שוק תחרותי הוא 140 ₪, ועקומת ההיצע רגילה. כתוצאה מהטלת מס בגובה 1 ₪ לכל יח' מיוצרת, מה יקרה להוצאות הצרכנים?

- א. יגדלו בהכרח.
- ב. לא ניתן לדעת ללא מידע נוסף על עקומת ההיצע.
- ג. יקטנו בהכרח.

- ד. יישארו ללא שינוי.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 6

ידוע כי בשוק מסוים פועל מונופול. סך העלות של המונופול נתונה ע"י: $TC(Q) = 20Q$. הניחו ייצור של יחידות שלמות בלבד.

הביקוש למוצר גמיש יחידתי כך שהצרכנים מוציאים יחד תמיד סכום של K ₪. לפיכך, מי מהבאים הנכון ביותר בשווי משקל?

- א. בכל מקרה המונופול יחליט שלא לייצר כלל.
- ב. אם $K > 1$ המונופול יחליט לייצר יחידה אחת בלבד.
- ג. אם $K > 20$ המונופול יחליט לייצר יחידה אחת בלבד.
- ד. בשל גמישות עקומת הביקוש, המונופול יעדיף לייצר כמות אינסופית של מוצרים על מנת למקסם רווח.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 7

- ענף המייצר דייסה לתינוקות הינו ענף תחרותי.
- ההיצע בענף זה רגיל, והצרכנים תמיד מוציאים יחד סכום קבוע של 9000 ₪ על דייסה לתינוקות. הממשלה קובעת מחיר מינימום בגובה 30 ₪ לדייסה לתינוקות, וידוע שבמחיר זה היצרנים פועלים ובוחרים לייצר 500 יחידות.
- הממשלה שוקלת שתי אלטרנטיבות לסגירת עודף ההיצע וכך שכמות שווי משקל תהיה 500 :
- מתן סובסידיה לייצור בגודל קבוע לכל יח' מיוצרת.
 - קניית עודפי הייצור (וחלוקתם לנזקקים).
- לפיכך מי מהבאים נכון?

א. העלות לממשלה בשתי הדרכים זהה.

- הממשלה תעדיף את אלטרנטיבה 2 ותקנה עודפים משיקולי מזעור עלויותיה.
- הממשלה תעדיף את אלטרנטיבה 1 ותסבסד את הייצור משיקולי מזעור עלויותיה.
- בהינתן סוג הביקוש, רק אלטרנטיבה 2 היא הכדאית והמיטיבה למשק.
- בהינתן סוג הביקוש, אין אפשרות לסגור את עודף ההיצע ולהתכנס לשווי משקל חדש.

שאלה 8

- בענף פועל מונופול שהוצאותיו השוליות : $MC = 2Q + 30$. הביקוש למוצר הוא : $P = 270 - Q$.
- כעת, הממשלה החליטה לקבוע מחיר מקסימום בגובה 190 ליחידה, וידוע שהמונופול ממשיך לפעול ולייצר בהינתן התנאים החדשים.
- כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?
- כמות שווי משקל המיוצרת תקטן.
 - רווחת הצרכנים במצב של מחיר המקסימום הנ"ל תהיה נמוכה מרווחתם במצב של תחרות משוכללת.
 - הרווחה החברתית תקטן ב- 1400.
 - הרווחה החברתית תגדל ב- 600.**
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 9

- הממשלה שוקלת להטיל מס על כל יחידה מיוצרת של X. מה עליה לקחת בחשבון מבין הבאים?
- כאשר עקומת הביקוש למוצר קשיחה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס יפול על היצרנים.
 - כאשר עקומת ההיצע למוצר גמישה לחלוטין והביקוש רגיל, כל נטל המס יפול על היצרנים.
 - כאשר עקומת הביקוש למוצר גמישה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס יפול על היצרנים.**
 - כאשר עקומת ההיצע למוצר קשיחה לחלוטין והביקוש רגיל, כל נטל המס יפול על הצרכנים.
 - נטל המס יתחלק שווה בשווה בין היצרנים לצרכנים, ללא קשר לגמישות עקומות הביקוש וההיצע.

שאלה 10

בענף מסוים הפועל בתנאי תחרות משוכללת, הממשלה מחליטה להבטיח מחיר מקסימום לצרכן, ובנוסף מסבסדת את היצרן (הניחו היצע רגיל וסובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת). ידוע שגמישות הביקוש למוצר הינה יחידתית לאורך כל עקומת הביקוש. הניחו שמחיר המקסימום גבוה מנקודת הסגירה. לפיכך, מי מהבאים נכון?

א. המחיר הסופי ליחידה שיקבל היצרן יישאר ללא שינוי.

ב. סך הוצאות הצרכנים יישאר ללא שינוי.

ג. עודף הצרכן יישאר ללא שינוי מאחר והגמישות יחידתית.

ד. לא יהיה שינוי בכמות הנמכרת והמיוצרת.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 11

נתון ענף תחרותי בטווח הזמן הארוך. הניחו שאין חסמי כניסה/יציאה של פירמות (יצרנים). מחיר נקודת האיזון של פירמה בודדת הפועלת בענף זה שווה ל-100. במחיר זה כל פירמה מוכנה לייצר 50 יחידות. הפירמות זהות זו לזו. ידוע שהוצאתו של כל צרכן בענף זה קבועה ושווה תמיד ל-100. בענף קיימים 2500 צרכנים זהים. כמה פירמות N^S פועלות בענף בשווי משקל בטווח הארוך?

א. 0

ב. 1

ג. 50

ד. 100

ה. אין אפשרות לחשב במדויק.

שאלה 12

שוק המילקי פועל בתנאי תחרות משוכללת ומחיר השוק למילקי הוא 5 ₪ (שימו לב, אין קשר בין הסעיפים וכל סעיף עומד בפני עצמו). הניחו ביקוש והיצע רגילים. מי מהבאים נכון?

א. הטלת מס חד פעמי על יצרני המילקי תגרום לירידה בעלויות היצרנים, ולכן לעלייה ברווחיהם.

ב. הטלת מס על ייצור מילקי תביא בהכרח לצמצום הוצאות הצרכנים.

ג. אם ידוע שענף המילקי נפתח לסחר בינלאומי ומתקיים ייבוא, אזי רווחת היצרנים המקומיים

בהכרח קטנה, אך הרווחה החברתית גדלה.

ד. אם ידוע שענף המילקי נפתח לסחר בינלאומי ומתקיים ייצוא, אזי רווחי היצרנים גדלו בשל כך, וגם הוצאות הצרכנים המקומיים בהכרח גדלו.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 13

משק סגור נמצא במצב מוצא בשווי משקל באבטלה. ידוע שבמשק זה מתקיים :

$$C = C_0 + mpc \cdot Y_d$$

$$G = G_0$$

$$I = I_0$$

$$T = T_0$$

ידוע כי הפירמות במשק זה תמיד מחלקות את כל רווחיהן.

הניחו כי הריבית במשק ורמת המחירים קבועות.

על מנת לצמצם את האבטלה הממשלה נוקטת במדיניות פיסקלית מרחיבה ומגדילה את צריכתה

ב- ΔG , תוך שמירה על תקציב מאוזן.

על-פי מודל קיינס הפשוט מה יקרה בשווי משקל?

א. התוצר יישאר ללא שינוי מכיוון שהממשלה שומרת על תקציב מאוזן.

ב. הצריכה הפרטית תשתנה ותקטן ב- ΔG .

ג. התוצר ישתנה ויקטן ב- $mpc \cdot \Delta T$.

ד. סך החיסכון של המשק לא ישתנה.

ה. ההשקעה של המשק תשתנה ותקטן ב- ΔG .

שאלה 14

במשק "יווניה" יחס הרזרבה הנדרש מהבנקים המסחריים הוא $r_e = 0.4$.

ידוע שחל עירוני פנימי חיובי, והבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף קבועה במשק.

באיזו מהדרכים הבאות ניתן להשיג את מטרתו של הבנק המרכזי?

א. הבנק המרכזי ימכור אג"ח לציבור.

ב. עירוני חיצוני חיובי.

ג. הקטנת יחס הרזרבה.

ד. הממשלה תגדיל את הוצאותיה במימון מלווה מהציבור.

ה. עירוני פנימי לא משנה את כמות הכסף במשק ולכן לא נדרשת פעולה נוספת.

שאלה 15

בעקבות קמפיין תקשורתי נלהב שמטרתו עידוד צריכה, הציבור החליט להגדיל את כמות

המזומנים שבידיו (ונניח שפעולה זו אפשרית).

בהתאם להנחות מערכת הבנקים, מה יקרה לכמות הכסף הנומינלית במשק?

א. תגדל.

ב. תקטן.

ג. לא תשתנה.

ד. אין לדעת.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

נניח משק סגור באבטלה.

הניחו כי פונקציית הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעות תלויות רק בריבית.

הצריכה הציבורית והמסים קבועים.

הביקוש לכסף נזיל תלוי בריבית ובתוצר. היצע הכסף קשיח לחלוטין.

בהתאם למודל המשולב ISLM, כיצד ישפיעו ריסון מוניטרי והרחבה פיסקלית על שווי המשקל?

א. ייתכן כי התוצר יישאר ללא שינוי אך הריבית בכל מקרה תגדל.

ב. בכל מקרה התוצר יגדל והריבית תישאר ללא שינוי.

ג. ייתכן כי הריבית תישאר ללא שינוי אך התוצר בכל מקרה יגדל.

ד. ייתכן כי הריבית תישאר ללא שינוי אך התוצר בכל מקרה יקטן.

ה. ייתכן כי התוצר יישאר ללא שינוי אך הריבית בכל מקרה תישאר ללא שינוי.

שאלה 17

במשק סגור מתקיימות המשוואות הבאות:

$$C = 320 + 0.55Y_d \quad \text{צריכה פרטית}$$

$$T = 160 + 0.2Y \quad \text{מס}$$

$$G = 668 \quad \text{צריכה ציבורית}$$

$$I = 250 + 0.1Y \quad \text{השקעה}$$

$$Y_F = 3000 \quad \text{תוצר תעסוקה מלאה}$$

בהתאם לנתונים ולפי מודל קיינס הפשוט, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. קיים עודף ביקושים (פער אינפלציוני)

ב. קיימת אבטלה (פער דיפלציוני)

ג. גרעון בתקציב הממשלה = 25.

ד. חיסכון ציבורי = 33.

ה. צריכה ציבורית = 1288.

שאלה 18

במשק נתון מתקיים:

$$C = 200 + 0.75Y_d ; G = 625 ; T = 500$$

$$I = 600 - 10r ;$$

$$L(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

בסיס הכסף הוא 700 ₪, יחס הרזרבה הוא $1/5$, והציבור מעוניין להחזיק בידיו 200 ₪ תמיד.

רמת המחירים במצב המוצא היא 1.

ידוע שבמצב המתואר לעיל, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה של המשק (מבלי שהתרחשו עליות מחירים).

כעת, הבנק המרכזי קונה מהציבור אג"ח בשווי של 100 ₪.

כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. התוצר יגדל והצריכה הפרטית תקטן.

ב. הריבית תעלה וההשקעות ירדו.

ג. כמות הכסף הריאלית במשק תגדל.

ד. **הריבית תישאר ללא שינוי.**

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק סגור ומסויים מתקיימים הבאים:

1. הממשלה גובה מס הכנסה יחסי בשיעור של 25% מהתוצר.

2. הצריכה הפרטית: $C = 250 + 0.8Y_d$.

3. הוצאות הממשלה: $G = 100$.

4. השקעות במשק: $I = 150$.

5. תוצר תעסוקה מלאה: $Y_F = 1150$.

לפי מודל קיינס הפשוט, מהו תוצר שיווי משקל, ומהו ערך המכפיל הרגיל?

א. תוצר: 2000 מכפיל: 4.

ב. תוצר: 2500 מכפיל: 5.

ג. תוצר: 1250 מכפיל: 5.

ד. תוצר: 1000 מכפיל: 4.

ה. **תוצר: 1150 מכפיל: 2.5.**

שאלה 20

- משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה במצב התחלתי.
הניחו כי פונקציית הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעות תלויות רק בריבית.
הצריכה הציבורית והמסים קבועים.
הביקוש לכסף נזיל תלוי בריבית ובתוצר. היצע הכסף קשיח לחלוטין.
ידוע כי הממשלה הגדילה את הוצאותיה במימון הלוואה מהבנק המרכזי, כך שכמות הכסף
הנומינלית במשק גדלה בדיוק ב-100%.
מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש?
- א. תגדל בדיוק ב-100%.
ב. תגדל ביותר מ-100%.
ג. תגדל בפחות מ-100%.
ד. לא תשתנה כלל.
ה. אין לדעת.